

Consultatie Wijziging van Warenwetregelgeving in verband met de aanwijzing van schadelijke stoffen in voedingssupplementen en kruidenpreparaten.
Reactie namens Nederlandse Vereniging voor Fytotherapie, maart 2025

De documenten en wijziging van de Warenwet regelgeving in verband met de aanwijzing van schadelijke stoffen in voedingssupplementen en kruidenpreparaten suggereren een ondertoon van gebrek aan tijd en middelen om te handhaven door de NVWA. Echter dient er eenmaal gehandhaafd te worden om de veiligheid van consumenten te waarborgen.

De vraag is of het handhaven efficiënter kan. Wellicht kan dat wel door meer samenwerking naast een eventuele wijziging.

Met de beoogde wijziging van de Warenwetregeling in verband met de aanwijzing van schadelijke stoffen in voedingssupplementen en kruidenpreparaten, zou de NVWA ondersteund worden in haar handhaving. Achterliggende gedachte/visie is de veiligheid van consumenten te waarborgen; iets wat de Nederlandse Vereniging voor Fytotherapie (NVF) ook als een van haar kernwaarden heeft. Een aantal aspecten zijn belangrijk ten aanzien van het bepalen of vergroten van de veiligheid van kruidenmiddelen:

- Herkomst van de plant en kweekmethoden (bodem en klimaat kwaliteit, oogstmethoden etc)
- Verwerkte plantendelen (blad, wortel, fruit etc)
- Bewerking/bereidings methoden (poedervorm, extracten, onbewerkte plant(endeel) etc)
- Bedrijfsvoering omtrent GMP/HAACP regelgeving
- Gebruik (frequentie en hoeveelheid)

Dit allemaal is bepalend voor de hoeveelheid inhoudsstoffen die een consument/burger binnenkrijgt en wat voor reacties er in het lichaam dan plaatsvinden. Bij het beoordelen van veiligheid en de handhaving daarvan is het dus belangrijk dat deze aspecten (ook) onder de loep worden genomen door betrokkenen zoals producenten, consumenten, medici, wetenschappers, therapeuten en de overheid.

De NVF werkt hieraan graag mee en onderstreept dat de veiligheid, maatschappelijk belang en gebruik van kruiden meegewogen dienen te worden in de wetgeving.

In het geval van *Withania somnifera* (Ashwagandha) zien we op grond van huidige wetenschappelijk onderzoek, rapport van het RIVM [1], traditioneel gebruik en omvang van de vermelde bijwerkingen op LAREB [2] geen eenduidig reden om het op te nemen in Bijlage 1. Opname in bijlage 3 lijkt meer gepast met een gebruiksaanwijzing en waarschuwing over de toelaatbare hoeveelheden inhoudsstoffen (voornamelijk Withanolide A, Withanolide D, Withanon en Withaferine A) en vermelding van contra-indicaties (lever (en schildklier aandoeningen)) [3]. De metaboliet Withanon wordt in literatuur vermoedelijk in relatie gebracht met levertoxiciteit [4].

In traditioneel gebruik van Ashwagandha worden voornamelijk wortelextracten gebruikt [5]. Hoewel recente inhoudsstoffen met een gezondheidseffect ook in de bladeren zijn gevonden, zijn de resultaten niet per se 1 op 1 vergelijkbaar met die van de wortels. Ook de oogstmethoden en herkomst van de plantendelen kunnen verscheidene (ongewenste) effecten

teweegbrengen. De verschillen moeten verder onderzocht worden en op basis daarvan een conclusie worden getrokken over de toelaatbaarheid en beschikbaarheid op de markt.

Graag willen we als NVF ook het volgende ter sprake stellen. In de gedeelde relevante documenten, met name " Beantwoording beleidskompas vragen" wordt de term "bedrijfsleven" genoemd [6]. Een aanduiding of omschrijven van wat er met bedrijfsleven wordt bedoeld zou duidelijkheid voor het veld scheppen. Er zijn (zorg)professionals, wetenschappers en deskundigen die werkzaam zijn en kennis hebben over kruiden. Wellicht zou het het proces van handhaving efficiënter maken als deze personen geraadpleegd worden tegelijkertijd als wanneer onderzoek door het RIVM begint. Zo kunnen alle overwegingen en bevindingen besproken worden alvorens een enigszins onvolledig besluit genomen wordt.

[1]

<https://www.rivm.nl/publicaties/risk-assessment-of-herbal-preparations-containing-withania-somnifera-ashwagandha>

[2] <https://www.lareb.nl/news/leverschade-bij-producten-met-ashwagandha/>

[3] <https://doi.org/10.1016/j.jep.2020.113157>

[4] <https://doi-org.ezproxy.elib10.ub.unimaas.nl/10.1080/19390211.2024.2327546>

[5] <https://doi.org/10.1016/j.jep.2020.113157>

[6] https://www.internetconsultatie.nl/voedingssupplementen_en_kruidenpreparaten/b1